

بررسی وضعیت روانی - اجتماعی کودکان در سنین دبستان

مهشید جعفرپور - حمیده عظیمی لولتی

مشخصات دموگرافیک:

الف) والدین

- 1- سن مادر سال
 - 2- سن پدر سال
 - 3- جانشین مادر در مراقبت از کودک
 - q خواهر بزرگ
 - q عمه یا خاله
 - q مادر بزرگ
 - q غیره نام ببرید
 - 4- میزان تحصیلات مادر:
 - 5- میزان تحصیلات پدر:
 - 6- شغل مادر: q کاگر
 - q کارمند
 - q خانه‌دار
 - 7- شغل پدر: q کاگر
 - q غیره نام ببرید:
 - q کارمند
 - q شغل آزاد
 - q بازنشسته
 - q غیره نام ببرید:
 - 8- مدت ابتلای مادر به بیماری اسکیزوفرنی سال
- ب) مشخصات کودک
- 9- سن کودک سال
 - 10- جنسیت: q دختر
 - q پسر
 - 11- کودک چندمین فرزند خانواده است؟
 - 12- کودک چند خواهر دارد؟
 - 13- کودک چند برادر دارد؟
 - 14- آیا خواهر یا برادر مبتلا به اسکیزوفرنی می‌باشند؟ q بلی
 - q خیر
 - 15- تعداد خواهر یا برادر مبتلا؟

سؤالات وضعیت روانی - اجتماعی کودکان سنین دبستان

- 1- نحوه برخورد کودک با والدین (خصوصاً والد سالم) یا مراقب؟
 - q به آنها علاقه یا واکنش نشان نمی دهد.
 - q غالباً با آنها ضدیت و مخالفت نشان می دهد.
 - q علاقمند به آنهاست و به خوبی با آنها ارتباط برقرار می کند.
- 2- تمایل به گذراندن اوقات با والدین (خصوصاً والد سالم)
 - q اوقات زیادی را تنها و بدور از اعضای خانواده سپری می کند.
 - q سعی می کند بیشتر اوقات را با والدین (خصوصاً والد سالم) گذرانده و از آن جدا نشود.
 - q سعی می کند هم با والدین (خصوصاً والد سالم) هم با سایر اعضای خانواده وقتش را سپری نماید.
- 3- نحوه برخورد کودک با خواهر یا برادر یا بچه های فامیل (در صورت نبودن خواهر یا برادر)
 - q نسبت به آنها بی توجه و بی تفاوت است.
 - q همیشه با آنها مخالفت می کند یا همیشه تابع آنها است.
 - q بخوبی با آنها کنار می آید و برحسب موقعیت رفتارش متناسب است.
- 4- در مواجهه با مشکل؟
 - q آنرا با کسی در میان نمی گذارد.
 - q اگر اطرافیان اصرار کنند، آن را بیان می کند.
 - q براحتی آن را با دیگران در میان می گذارد.
- 5- تعداد دوستان صمیمی کودک
 - q هیچ دوستی ندارد.
 - q یک دوست دارد.
 - q دو دوست یا بیشتر دارد.
- 6- تمایل کودک به گذراندن اوقات فراغت با دوستان؟
 - q تمایلی به ارتباط خارج از مدرسه ندارد.
 - q تمایل کمی دارد تا با دوستانش ملاقات نماید.
 - q علاقمندی زیادی به ارتباط با دوستان خود نشان می دهد.
- 7- وضعیت سنی دوستان کودک؟
 - q اکثراً بزرگتر از او هستند.
 - q اکثراً کوچکتر از او هستند.
 - q اکثراً همسن او هستند.
- 8- رابطه اش با آشنایان و اطرافیان
 - q نسبت به آنها بدبین و شکاک است.
 - q بی تفاوت است و واکنش نشان نمی دهد.

- ۹- نگرش کودک نسبت به آینده و زندگی
- q رابطه‌ای گرم و صمیمانه دارد.
 - q نگران آینده است و به جنبه‌های منفی و بد آن فکر می‌کند.
 - q بی تفاوت و بی‌خیال است.
 - q خوش‌بین است و به جنبه‌های مثبت و خوب زندگی فکر می‌کند.
- 10- در مواجهه با افراد ناآشنا و غریبه
- q بی تفاوت و بی‌توجه است.
 - q خجالتی و گوشه‌گیر است.
 - q زودجوش است.
- 11- واکنش در مواقع تصمیم‌گیری و انتخاب کردن
- q نظری نمی‌دهد.
 - q منتظر نظر و تصمیم دیگران می‌ماند.
 - q خودش تصمیم می‌گیرد.
- 12- عکس‌العمل کودک نسبت به خطاهایی که انجام می‌دهد؟
- q بی‌توجه و بی‌تفاوت است.
 - q خطا را نادیده گرفته انکار می‌کند، یا خود را متهم کرده احساس تقصیر می‌کند.
 - q با اندکی مخالفت، آن خطا را پذیرفته و سعی می‌کند آن خطا را جبران کند.
- 13- واکنش کودک نسبت به بدست آوردن چیزها و وسایل مورد علاقه‌اش؟
- q هیچ کوششی در جهت بدست آوردن آن نمی‌کند.
 - q غالباً از طریق نامناسب (دروغگویی، پرخاشگری، جر و بحث کردن، سکوت و گوشه‌گیری) آنچه را که دوست دارد و می‌خواهد بدست آورد.
 - q با کوشش و جلب همکاری دیگران سعی می‌کند آن را بدست آورد.
- 14- اطمینان و اعتماد به خود کودک؟
- q همیشه فکر می‌کند که کارهایش نادرست است.
 - q همواره در مورد درست یا نادرست بودن کارهایش از دیگران سؤال می‌کند.
 - q در کارها و رفتارها بسیار قاطع است و بخود اطمینان دارد.
- 15- واکنش کودک نسبت به اتفاقات به وجود آمده، (مثلاً مادر می‌خواهد بستری شود، پدر می‌خواهد به مسافرت برود).
- q عکس‌العملی نشان نمی‌دهد یا بی‌تفاوت است.
 - q احساسات منفی (خشم، عصبانیت، گریه و ناراحتی، نگرانی و ...) نشان داده و ایجاد مشکل می‌کند.
 - q به آسانی با وضعیت‌های جدید سازش می‌کند.
- 16- واکنش کودک در حضور جمع (مثلاً اگر به میهمانی برود).
- q خجالت می‌کشد و سعی می‌کند از آن کناره‌گیرد.

- ۹ شرکت می‌کند، اما ساکت و آرام است.
- ۹ شرکت می‌کند و سعی دارد تا در صورت لزوم خود و استعدادهايش را نشان دهد.
- 17- درک کودک از احساس دیگران نسبت به او (او را دوست دارند یا نه)
- ۹ برایش مهم نیست که دیگران چه احساسی نسبت به او دارند.
- ۹ احساس می‌کند که هیچکس او را دوست ندارد.
- ۹ احساس می‌کند خانواده و اطرافیان او را دوست دارند.
- 18- واکنش کودک نسبت به فعالیت‌های ناموفق خود (اگر نمره درس کم شود)
- ۹ بی تفاوت است و ناراحت نمی‌شود.
- ۹ دیگران را به خاطر آن سرزنش می‌کند و مقصر می‌داند.
- ۹ آن را می‌پذیرد و سعی می‌کند با کوشش مجدد در آن موفق شود.
- 19- در سازماندهی و برنامه‌ریزی برای فعالیت‌ها (مثل تکالیف مدرسه)
- ۹ بی تفاوت است و انجام نمی‌دهد.
- ۹ با تذکر و راهنمایی دیگران قادر به انجام آن می‌باشد.
- ۹ بدون نیاز به دیگران بخوبی از عهده آن برمی‌آید.
- 20- کنجکاوی و توانایی شناخت کودک نسبت به اشخاص و محیط
- ۹ هیچ کوششی در جهت کشف و شناخت محیط و اشخاص نشان نمی‌دهد.
- ۹ در حد لزوم محیط و اطرافیان خود را می‌شناسد.
- ۹ علاقه‌زایدی به کسب اطلاعات درباره محیط و اشخاص جدید داشته و از کسب اطلاعات در این زمینه لذت می‌برد.
- 21- تأثیرپذیری کودک از نظر ارزیابی دیگران نسبت به خودش (تعریف و تمجید یا انتقاد).
- ۹ تحت تأثیر قرار نمی‌گیرد.
- ۹ تا حدودی تحت تأثیر قرار می‌گیرد.
- ۹ کاملاً تحت تأثیر قرار می‌گیرد.
- 22- پذیرش و انجام کارهای جدید و ناآشنا (مثل چسباندن اشکال روی کاغذ با درست کردن روزنامه دیواری)
- ۹ نمی‌پذیرد.
- ۹ مردد است.
- ۹ براحتی می‌پذیرد.
- 23- موقعیت کودک در گروه‌های همسال (مثلاً در بازی)
- ۹ شرکت نمی‌کند و فقط ناظر است.
- ۹ دنباله‌رو و تابع گروه است.
- ۹ عموماً نقش رهبری گروه به عهده اوست.
- 24- علاقمندی کودک به انجام فعالیت‌های غیردرسی (جمع‌آوری تمبر، نقاشی، موسیقی، گلدوزی، خیاطی، بافتنی).

- q علاقمند نیست و فعالیت ندارد.
- q با پیشنهاد دیگران اقدام به فعالیت می‌کند.
- q فعال و باذوق است.
- 25- توانایی کودک در همکاری و همخوانی با جمع و گروه
- q همیشه مخالفت می‌کند و خلاف گروه عمل می‌کند.
- q بیشتر دنباله‌رو گروه است و همکاری دارد.
- q رهبر گروه بوده و به خوبی همکاری دارد.
- 26- پذیرش مسئولیت انجام کارها و فعالیت‌های معمول (مثل خرید نان، چیدن سفره، انجام کارهای مورد درخواست اعضای خانواده)
- q مسئولیت انجام آنها را نمی‌پذیرد.
- q با تذکر دیگران آنها را انجام می‌دهد.
- q داوطلب و پیش‌قدم است.
- 27- در مراقبت از خود و دیگران (کمک در نگهداری از کودک کوچک‌تر، مراقبت از بیمار، کمک رساندن به افراد مسن خانواده)
- q بی‌توجه و بی‌تفاوت است و مسئولیتی را در مورد خود و دیگران نمی‌پذیرد.
- q تنها مسئولیت مراقبت از خود را بعهده دارد.
- q علاوه بر پذیرش مسئولیت مراقبت از خود مراقبت از دیگران را در مواقع لزوم به عهده می‌گیرد.
- 28- در رابطه با به اتمام رساندن کارها و فعالیت‌ها
- q کارها و مسئولیت‌های واگذار شده را نیمه‌کاره رها می‌کند.
- q تنها کارهای مورد علاقه‌اش را تمام می‌کند.
- q هرکاری که به او واگذار شود سعی در اتمام آن دارد.
- 29- علاقه‌مندی کودک برای رفتن به مدرسه.
- q به بهانه‌های مختلف از رفتن به مدرسه سر باز می‌زند.
- q با بی‌میلی در کلاس‌ها شرکت می‌کند.
- q علاقه‌مندی زیادی برای رفتن به مدرسه از خود نشان می‌دهد.
- 30- درباره همسالان که از او بهتر می‌کوشند و فعال‌ترند
- q بی‌توجه و بی‌تفاوت است.
- q نسبت به آنها بدگویی می‌کند، یا از آنها کناره می‌گیرد.
- q تمایل دارد با آنها دوست شده و مانند آنها شود.